

Aasta algas kolme päikesega

Ain Kallis

Ümmarguse numbriga aasta algas kerge pakasega. Esimestel öödel langes sisemaal õhutemperatuur 10 kuni 15 miinuskraadini, edasi läks jälle soojemaks. Kena lumi, mis oli kohati jõudnud pakseneda 12–15 sentimeetrini, kukkus vihma käes kähku sulama. Nädala jagu päevi oli maapind uuesti must või valkjas.

Näärilkuu esimesel kümmepäevakul oli Kesk-Eestis ligi kuus kraadi soojem keskmisest, ainult et päikest peaaegu polnudki näha. Samaaegselt soojalainega meil külmus Põhja-Indias surnuks sadakond inimest, lund sadas isegi Kanaari saartel. Maa sai valgeks uuesti kuu keskpaiku. Külmenesid ka ilmad. Kui vahepeal oli Tartumaal ligi 4° sooja, siis 19. kuupäevast alates olid ööd päris jahedad. 25. jaanuaril näiteks langes temperatuur isegi 20,6 külmapügalani. Pakane näpistas vaatamata koguni kolmele päikesele taevas. Neist kaks olid küll nn valepäikesed. See küllaltki haruldane ilmanähtus, mille tekitavad pilvedes tillukesed jääkristallid, esines ka möödunud aasta jaanuaris.

Tihe lumesadu 20. kuupäeval valmistas peavalu teetöötajaile – Harjumaale tekkis mõne tunniga paarikümnesentimeetrine lumekiht. Praamiliiklust segas omakorda tormituul. Üldse oli jaanuar tuuline, isegi Tartumaal ulatusid tuulepuhangud 22 päeval üle 10 m/s, tugevaimad kuu lõpul isegi 20 m/s.

Sademeid nii lume, lörtsi kui vihma näol oli jaanuaris tulnud tavalisest rohkem – Eesti keskmisena 60 mm (norm 38 mm), ja seda juba mitmendat aastat. Ka kuu keskmiseks õhutemperatuuriks arvutati Eesti meteoroloogia ja hüdroloogia instituudis harilikust ligi kolm ja pool kraadi kõrgem suurus, -2,4°C.

Ilmaveidrusi esines aasta alguses ka mujal. Nii oli Aadria merel näha jääd, USA idarannik uppus lumme, tugevad tuisud häirisid elu Iisraelis, Jordaania, ja Rumeenias, liigpalav oli Argentiinas, külm seevastu Lõuna-Aafrikas ning Austraalia loodeosas.